

OPONENTNÍ POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Fakulta umění a architektury TU Liberec
program N3501 Architektura a urbanismus
obor architektura – rok 2011

**Téma: „Revitalizace Městských lázní v Jablonci nad Nisou –
Městská knihovna“**

Diplomant: Bc. Monika Švorcová

Vedoucí katedry: Ing. arch. Radek Suchánek, PhD

Vedoucí diplomové práce: Ing. arch. akad. arch. Jan Hendrych

Oponent: Ing. arch. Pavel Tauš

ÚVODEM:

Když byly před více než sto lety slavnostně otevírány Městské lázně císaře Františka Josefa I., určitě přítomní předpokládali, že nové lázně budou dobře sloužit svému účelu do té doby, než je někdo přestaví, nebo zbourá. Nikdo asi nepočítal s tím, že zde po osmdesáti letech po dobu dalších dvaceti let zůstane torzo, se kterým si vlastník nebude vědět rady. O původní využití nemá nikdo zájem, finance na přestavbu nejsou, zbourat se jako památkový objekt nemůže. A tak zůstávají pouze obavy, aby to s lázněmi nedopadlo jako v Teplicích. Přitom šance na nové využití by tu byla, protože stávající městská knihovna sídlící v bývalé novorenesanční radnici na Dolním náměstí potřebuje nové prostory jako sůl. Proto mám velkou radost, je toto téma opět na stole a zase je připomínáno ve společenském podvědomí.

K VLASTNÍMU PROJEKTU:

S předloženým návrhem se objevuje další nový pohled na řešení problematiky konverze stávajícího objektu „bývalých“ městských lázní na knihovnu.

Na první pohled mě zaujala odvaha, se kterou autorka razantně vstoupila do stávající struktury objektu. Po vyhodnocení dochovaných prvků původní secesní architektury a důležitosti jednotlivých částí (křídel) objektu ve struktuře okolní zástavby (nároží bloku v křížení ulic Budovatelů a Poštovní), odstranila nejen balastní dvorní přístavby, ale i celé jihozápadní křídlo historického objektu tvrdě uzavírající původní lázně na straně Lužické Nisy a Tyršových sadů. Na jeho místo a zároveň přes řeku posadila nový, de facto, samostatný objekt lehce se vznášející na „perském koberci“ venkovní terasy na Lužickou Nisou. Tím dosáhla kýženého propojení nástupních ploch do knihovny s městským parkem. Škoda jen, že do této hry více nezapojila i řeku. Myslím si, že terasa a možná i podlaha vstupního podlaží, měla být spíše plátkem „ementálského sýru“ (s dírami jako ve slunolamech) než „perským kobercem“.

Ztvárnění fasády přístavby nejen že plní potřeby zastínění prosklené fasády, ale může ji i oživit periodickými proměnami v průběhu dne, tak jako se slunečnice každým dnem otáčí od slunce. Citlivý přístup a respekt k hodnotám se projevuje u rekonstrukce stávajícího objektu návratem k původnímu secesnímu dekoru, obnovou obloukových oken a arkýře na severozápadní fasádě, repasí a replikami okenních výplní, volbou střešní krytiny a ponechání původních větracích „komínů“, lucerny a „sanktusníku“.

Pokud se podíváme do interiéru, je zde patrný diferencovaný přístup ve staré a nové části. V historickém objektu se projevuje viditelná snaha o zachování a zapojení nejcennějších secesních prvků do nového funkčního organismu. Týká se to především původních vstupních prostor a hlavního schodiště (dlažby, štukatury podhledů, zábradlí schodiště, výplní otvorů atp.). V původní bazénové hale jsou využity i poslední dochované artefakty (ochoz balkonu s vynášecími krakorci a nýtovaným zábradlím, větrací mřížka ve stropní klenbě).

Novostavba je řešena soudobými prvky s využitím lepeného skla, surového monolitického betonu s nápisy, povlakových podlahových krytin a strukturálních akustických podhledů.

Dispozičně provozní řešení je velkorysé, s jasnou diferenciací prostor pro návštěvníky a pro provozně technické zázemí. Prostorná dvoupodlažní prosklená vstupní hala je přehledná, příchodům umožní jednoduchou orientaci. U vstupu mi ale chybí tepelný filtr - zádveří. Jablonec má sice v poslední době nebývale teplá léta, má ale také krutou zimu a to bych v recepci být nechtěl. Studeně na mě působí i vlastní interiér haly. Zato jednotlivá návštěvnícká oddělení umístěná v novém objektu jsou v úzkém kontaktu s parkovou zelení a jezírkem v Tyršových sadech. Vizuální spojení prostřednictvím celoplošně prosklené fasády je velkým bonusem.

Záslužné je i zpřístupnění suterénu pod plaveckým bazénem, který dokladuje užití ve své době progresivní stavební technologie monolitické skořepinové železobetonové bazénové vany nesené rastrem subtilních betonových sloupů. Škoda jen, že tento prostor je hluboko pod stolicí vodou a nemůže plnohodnotně sloužit výstavním účelům.

Abych jenom nechválil, mám i některé dílčí výhrady. Kulturní sál využívá celý prostor původní bazénové haly včetně bazénové vany. Zde jsem trochu na rozpacích z celkové výšky prostoru a jeho využití při fixním stupňovitém hledišti. Určitě by bylo vhodné se zabývat možnostmi polyfunkčního využití, např. formou variantního zakrytí bazénové vany apod.

Za problémovou považuji vzájemnou návaznost mezi depozity a půjčovnicí katalogy (návštěvníckými odděleními). Rozdíl v úrovni podlah mezi původním objektem a přístavbou je potřeba buď odstranit, nebo řešit vhodnějším umístěním provozního nákladního výtahu.

Uvedené výhrady nemohou snížit hodnotu kompoziční a výtvarnou, přesto jsou zohledněny v návrhu výsledného hodnocení architektonického díla jako celku.

ZÁVĚREM:

Je třeba říci, že úkol postavený před Bc. Monikou Švorcovou nebyl vůbec jednoduchý, a to jak z hlediska rozsahu, tak především náročnosti řešení radikální změny funkčního využití památkového objektu.

Předchozí úvahy o projektu lze, dle odst. 4 čl. 14 „diplomové práce“, shrnout pod jednotlivé body následovně:

- a) Cíl zadání tj. návrh transformace objektu bývalých městských lázní na městskou knihovnu je v diplomním projektu splněn.
- b) Odevzdaná práce jak po stránce obsahové, tak formální splňuje požadavky na ní kladené.
- c) Uchazečka, dle mého názoru, svojí prací prokázala schopnosti a znalosti potřebné k udělení akademického titulu.
- d) Práci k obhajobě doporučuji.
- e) Dle předepsané stupnice navrhuji výslednou známku mezi „výborně“ a „velmi dobře“ tedy 1-.

V Jablonci nad Nisou
dne 16.6.2011

